

Lag om ägoregleringar på grund av vattendragsprojekt 20.5.1988/451

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Har byggande i vattendrag, dikning eller annat företag som nämns i vattenlagen (264/61) utförts eller kommer det att utföras så att det vållar betydande men för användningen av en fastighet eller en del därav till följd av att ägor splittras eller blir mindre eller förbindelser försvåras, kan ägoreglering verkställas i enlighet med denna lag.

Vad denna lag stadgar om fastigheter gäller även samfällda områden, om inte något annat stadgas nedan.

2 §

Vid ägoreglering i enlighet med denna lag kan

- 1) ett ägobyte mellan fastigheter verkställas,
- 2) ett område överförs från en fastighet till en annan,
- 3) ett samfällt område eller en del därav inlöses och överförs till en fastighet, (12.4.1995/567)
- 4) skifte av tillandning verkställas, fristående tillandning ombildas till lägenhet samt tillandning inlöses, (12.4.1995/567)
- 5) ett servitut som avses i fastighetsbildningslagen (554/95) stiftas, överflyttas och upphävas, samt (12.4.1995/567)
- 6) reglering av enskilda vägar företas.

På ett område där samfällad dikning skall verkställas i överensstämmelse med en vid dikningsförrättning fastställd dikningsplan kan i samband med dikningen verkställas ägoreglering enligt vad som stadgas nedan.

Vid ägoreglering får dessutom vidtas sådana i fastighetsbildningslagen nämnda åtgärder som klarheten i registerväsendet och i fastighetssystemet förutsätter. (12.4.1995/567)

3 § (12.4.1995/567)

Ägoreglering verkställs vid en ägoregleringsförrättning, angående vilken, om inte något annat följer av denna lag, i tillämpliga delar gäller vad fastighetsbildningslagen stadgar om nyskifte.

Om inte något annat stadgas i denna lag, skall på de åtgärder som nämns i 2 § 1 mom. 1-5 punkten tillämpas vad fastighetsbildningslagen stadgar om förfarandet vid dem samt på reglering av enskilda vägar vad lagen om enskilda vägar (358/62) stadgar om förfarandet vid vägförrättning.

4 §

Rätt att ansöka om ägoregleringsförrättning har ägaren av en fastighet som nämns i 1 § 1 mom.

Så snart de i 21 kap. 8 a § vattenlagen avsedda beslutshandlingarna har inkommit till lantmäteribyrån skall denna, om ägoreglering kan bli nödvändig, förordna om verkställande av ägoregleringsförrättning. Om det inte finns något uppenbart hinder för ägoregleringsförrättning skall lantmäteribyrån, så snart de i 19 kap. 5 a § 1 mom. vattenlagen nämnda handlingarna inkommit till den, utfärda förordnande om sådan förrättning. I de fall som avses i 19 kap. 5 a § 3 mom. och 21 kap. 8 a § 2 mom. vattenlagen skall förrättningsförordnande meddelas på de villkor som stadgas i dessa lagrum. (12.4.1995/567)

Yrkar ingen av fastighetsägarna under begynnelsesammanträdet vid förrättning som anhängiggjorts enligt 2 mom. att förrättningen skall verkställas, skall den lämnas därhän. Härvid får dock vidtas åtgärder som nämns i 2 § 3 mom.

5 §

Ägoreglering får verkställas, om ett i 1 § 1 mom. nämnt men därigenom kan undanröjas eller minskas väsentligt. Verkställande av ägoreglering i samband med dikning förutsätter dessutom att ägoregleringen främjar ett ändamålsenligt utförande av dikningen. Ägoregleringen skall verkställas så att den inte vållar nämnvärd skada eller nämnvärt men för någon och så att den inte försvårar genomförandet av en stads-, byggnads- eller strandplan.

6 § (12.4.1995/567)

6 § har upphävts genom L 12.4.1995/567.

7 § (12.4.1995/567)

Överföring av ett område från en fastighet till en annan får verkställas, om inte motsvarande förbättring av skiftesläggningen kan uppnås genom ägobyte. Om ägarna av den överlåtande och den mottagande fastigheten så avtalar, får dock överföring av område verkställas i stället för ägobyte. Om fastigheterna har olika ägare, skall ägaren av den mottagande fastigheten betala full ersättning till den överlåtande fastighetens ägare för det område som överförs.

8 § (12.4.1995/567)

8 § har upphävts genom L 12.4.1995/567.

9 §

Beträffande förutsättningarna för stiftande, överflyttande och upphävande av servitut gäller vad fastighetsbildningslagen stadgar om detta. Servitut kan dock stiftas också om sakägarna inte kommer överens därom. (12.4.1995/567)

Servitut får upphävas, om det har blivit onödigt till följd av att ägoreglering eller vattendragsprojekt verkställts eller om det men servitutet medför, till följd av förändrade förhållanden, är oskäligt jämfört med nyttan.

10 § (12.4.1995/567)

Till den del inte något annat stadgas i 7 eller 9 § skall på förutsättningarna för åtgärder som nämns i 2 § 1 mom. 1-5 punkten tillämpas vad fastighetsbildningslagen stadgar om dem. Åtgärderna förutsätter likväl inte samtycke av fastighetens ägare.

11 §

I fråga om förutsättningarna för grundande av vägrätt samt för flyttning och indragning av befintlig enskild väg gäller lagen om enskilda vägar.

12 §

I samband med ägoreglering kan styckning av outbrutet område och rågång verkställas utan särskilt förordnande, med iakttagande av fastighetsbildningslagen. Styckningen får dock inte nämnvärt fördröja ägoregleringen. (12.4.1995/567)

Styckning av ett överlåtet outbrutet område skall inom ett område där ägoreglering verkställs ske före de i 2 § nämnda åtgärderna. De avslutande styckningsåtgärderna kan likväl behandlas tillsammans med de avslutande ägoregleringsåtgärderna, om inte särskilda skäl kräver att styckningen avslutas tidigare.

13 §

För verkställande av ägoreglering skall förrättningsmännen uppgöra ett regleringsförslag, i vilket redogörs för de åtgärder som skall vidtas under förrättningen. Då regleringsförslaget uppgörs skall sakägarna höras.

14 §

Ett regleringsförslag som gäller ägoreglering i anslutning till dikning skall uppgöras så att skiftesläggningen planeras utgående från de förhållanden som kommer att råda efter dikningen.

Framgår det, då ett regleringsförslag som nämns i 1 mom. uppgörs, att ändringar borde göras i den preliminära dikningsplanen för att en ändamålsenlig skiftesläggning skall fås till stånd, skall förrättningsmännen göra förslag till sådana ändringar.

Då regleringsförslag enligt denna paragraf uppgörs skall även sakägarna vid dikningsförrättningen höras.

15 §

Förrättningsmännen skall framlägga regleringsförslaget jämte ändringar för sakägarna och bereda dem tillfälle att framställa anmärkningar med anledning av förslaget.

16 §

Framgår det av de anmärkningar som sakägarna gjort mot regleringsförslaget eller annars omständigheter som påkallar ändringar i regleringsförslaget, skall förslaget justeras i behövlig mån, varefter förrättningsmännen skall fatta beslut om fastställande av regleringsplanen.

Gäller en fastställd regleringsplan en ägoreglering i anslutning till dikning, skall förrättningsingenjören tillställa förrättningsmännen vid dikningsförrättningen regleringsplanen och de i 14 § 2 mom. nämnda förslagen till ändring av dikningsplanen.

17 §

Ett område som vid regleringsförrättning överförs från en fastighet till en annan befrias från de panträtter som hänför sig till området. Panträtter som belastar den mottagande fastigheten hänför sig efter det ägoregleringen vunnit laga kraft även till det område som överförs till fastigheten. (12.4.1995/567)

Sjunker en fastighets värde till följd av en ägoregleringsåtgärd så att fastigheten inte längre utgör full säkerhet för de fordringar som den utgjorde pant för innan ägoregleringen verkställdes, skall det förordnas att den ersättning som vid förrättningen bestämts tillfalla ägaren jämte ränta skall deponeras hos länsstyrelsen. Innehavaren av en panträtt har samma rätt till den deponerade ersättningen som han haft i fastigheten. Kan den överlåtande fastighetens ägare inte visa att han har erhållit alla panträttsinnehavares samtycke till att lyfta den deponerade ersättningen, skall länsstyrelsen fördela medlen enligt utsökningslagens stadganden om fördelning av köpesumman för fast egendom. (1.11.1996/796)

Förordnas det inte att ersättningen skall deponeras, gäller i fråga om betalningen av den vad fastighetsbildningslagen stadgar om detta. (12.4.1995/567)

18 § (12.4.1995/567)

Verkställande av ägoreglering förutsätter inte samtycke av innehavaren av en lego- eller bruksrätt eller annan därmed jämförbar nyttjanderätt. Byter ett område ägare på grund av en regleringsåtgärd, skall nyttjanderättshavarnas ställning ordnas med iakttagande av vad som stadgas i fastighetsbildningslagen.

19 § (12.4.1995/567)

19 § har upphävts genom L 12.4.1995/567.

20 §

Sakägarna skall betala förrättningskostnaderna för ägoregleringen på det sätt som de kommer överens om. Kan sakägarna inte enas om hur kostnaderna skall betalas, skall dessa påföras varje sakägare enligt den nytta som ägoregleringen medfört. I övrigt tillämpas på förrättningskostnaderna och betalningen av dem samt på ersättningarna vad som stadgas om dem i fastighetsbildningslagen, om inte något annat stadgas i denna lag. (12.4.1995/567)

Vidtas i samband med en ägoregleringsförrättning åtgärder som nämns i 2 § 3 mom. och som är nödvändiga med tanke på redan i registerväsendet och fastighetssystemet, betalas kostnaderna för dem i sin helhet av statens medel. Lämnas förrättning med stöd av 4 § 3 mom. därhän, betalas alla förrättningskostnader av statens medel.

Förrättningskostnaderna för styckning i samband med ägoreglering hör inte till förrättningskostnaderna för ägoregleringen.

21 §

Har det i samband med ägoregleringen beslutats att en byggnad skall flyttas samt att nya vägar som är nödvändiga för en ändamålsenlig skiftesläggning skall byggas, stöds flyttningen respektive byggandet av statens medel med iakttagande i tillämpliga delar av vad lagen om stöd för nyskiften (24/81) stadgar om utflyttning av lägenhet och byggande av väg.

Förrättningsmännen skall göra upp ett kostnadsförslag för byggandet av de vägar som nämns i 1 mom. samt bestämma den tid inom vilken vägarna skall vara färdiga. Lantmäteribyrån kan av särskilda skäl på ansökan av väglaget eller, om något väglag inte har grundats, på gemensam ansökan av vägdelägarna bevilja förlängning av den tid som förrättningsmännen utsatt. (12.4.1995/567)

22 § (12.4.1995/567)

En fastighetsförrättningsavgift som sakägarna skall betala med anledning av en ägoreglering kan sänkas eller helt efterskänkas med iakttagande i tillämpliga delar av vad som stadgas i lagen om stöd för nyskiften.

23 §

Då de åtgärder som hör till ägoregleringen har vidtagits förklaras ägoregleringsförrättningen avslutad och besvärsundervisning meddelas.

Ägorna får tillträdas när förrättningen har antecknats i fastighetsregistret. (12.4.1995/567)

24 § (12.4.1995/567)

Om sökande av ändring i en ägoregleringsförrättning gäller i tillämpliga delar vad som i fastighetsbildningslagen stadgas om sökande av ändring i en fastighetsförrättning.

Medan en förrättning pågår får ändring likväl sökas särskilt endast i ett avgörande genom vilket ett yrkande om rätt att vara sakägare vid förrättningen, en jävsanmärkning, ett yrkande om avbrytande av förrättningen eller ett yrkande om inställelse av förrättningen har förkastats. Dessutom får medan förrättningen pågår ändring sökas särskilt i ett avgörande som gäller en rågång som har verkställts i samband med förrättningen eller förkastande av ett yrkande om verkställande av en sådan rågång, om förrättningsingenjören finner det ändamålsenligt att ändring får sökas medan förrättningen pågår.

25 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning.

26 §

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988.

Regeringens proposition 208/87, Lag- och ekonomiutsk. bet. 1/88, Stora utsk. bet. 12/88

Ikraftträdelsestadganden:

12.4.1995/567:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1997.

RP 227/94, JsUB 45/94

1.11.1996/796:

Denna lag träder i kraft den 1 december 1996. Övergångsstadganden utfärdas särskilt genom lag.

RP 92/1996, LaUB 10/1996, RSv 123/196